

Εφ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

3 - 1.7.1996 , 59

της τέχνης

Ενας δημιουργός της Θεσσαλονίκης Ενα καινούριο βιβλίο του Νίκου Μπακόλα πλουτίζει η λογοτεχνία

Πρόκειται για «Το ταξίδι που
πληγώνει», έξι πεζογραφήμα-
τα.- Εντονα εξομολογητικό

Ο Νίκος Μπακόλας είναι ένας από τους σημαντικότερους Ελληνες συγγραφείς. Ζει και δημιουργεί στη Θεσσαλονίκη με ιδιαίτερη γνώση και ευαισθησία, πλουτίζοντας την ελληνική λογοτεχνία με έργα μοναδικά.

Τελευταία από τις εκδόσεις «Χειρόγραφα» κυκλοφόρησε το βιβλίο του με τίτλο «Το ταξίδι που πληγώνει» έξι πεζογραφήματα.

Στο μέχρι τώρα έργο του Νίκου Μπακόλα, που χαρακτηρίζεται, από το μυθιστόρημα «Κήπος πριγκίπων» και μετά, για τις νεοτερικές τάσεις γραφής και την προτίμηση στη συνειρμική γραφή, με διάφορες διακυμάνσεις, το καινούργιο του βιβλίο που τίτλοφορείται «Το ταξίδι που πληγώνει» και που περιλαμβάνει έξι αφηγήματα που κοινό χαρακτηριστικό τους έχουν ένα ταξίδι με τραυματικές εμπειρίες (εξ ου και ο τίτλος), θα μπορούσε να πει κανείς ότι αποτελεί, εν μέρει, μία εξαίρεση, κυρίως από την άποψη της μάλλον παραδοσιακής και βατής γραφής. Από την άλλη μεριά όμως, τα έξι «ταξίδια που πληγώνουν» προσομοιάζουν σε αρκετά στοιχεία με το υπόλοιπο πεζογραφικό έργο του συγγραφέα της «Μεγάλης Πλατείας», αφ' ενός γιατί εμπεριέχουν πολλά βιωματικά στοιχεία (τα περισσότερα από οποιδήποτε άλλο βιβλίο του Μπακόλα) και αφ' ετέρου γιατί είναι γραμμένα σε πρώτο πρόσωπο.

Τα περιγραφόμενα τραυματικά ταξίδια είναι όλα πραγματικά, δηλαδή τα έχει κάνει ο συγγραφέας, και μάλιστα δίνονται με πιστότητα γεγονότων και εμπειρών. Τα ταξίδια αυτά δεν έγιναν καθόλου για αναψυχή, τα περισσότερα ήταν επιβεθλημένα (για οικογενειακούς ή επαγγελματικούς λόγους) και σε όλα σχεδόν επικρατεί ή εμφανίζεται μια απειλή ή κίνδυνος θανάτου.

Ανεξάρτητα με τη σειρά που γράφτηκαν, τα έξι ταξίδια δίδονται στο βιβλίο με τη σειρά που έχουν πραγματοποιηθεί. Αρχίζοντας με ένα ταξίδι παραθέρισης με τους γονείς και φίλους των γονιών (ανάμνηση της παιδικής ηλικίας, με πολλά δυσάρεστα συμβάντα), τα πεζογραφήματα συνεχίζονται με ένα ταξίδι του στρατευμένου αφηγητή, στα χρόνια του εμφύλιου, προς τα Γιάννενα, όπου η απειλή του θανάτου κυριαρχεί, κατόπιν με ένα άτυχο ταξίδι μέλιτος που τελείωσε κακήν, κακώς, στη συνέχεια με δύο ταξίδια, στην άλλοτε Σοβιετική Ενωση και στο Μεξικό, με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, όπου οι επώδυνες εμπειρίες προκαλούνται στο πρώτο ταξίδι από μίαν επίσκεψη στο σπίτι του Ντροστογιέθσκι και στο δεύτερο από τη σχεδόν απειλητική διάθεση φτωχών ιθαγενών μικροπωλητών, θυμάτων εκμετάλλευσης κάποιων εμπόρων. Και τα ταξίδια τελειώνουν με μια κάθοδο στην Αθήνα εξαιτίας της ασθένειας και του θανάτου της τελευταίας θείας του αφηγητή, σ' ένα κλίμα βαρύ.

Εντονα εξομολογητικό, το βιβλίο απέχει πολύ από τις συνήθεις ταξιδιωτικές εντυπώσεις που έχουν κατά καιρούς γραφτεί (και αρκετές περιλαμβάνουν θαυμάσιες σελίδες) από γνωστούς συγγραφείς. Τα έξι πεζογραφήματα είναι γραμμένα με ειλικρίνεια, λιτό ύφος, και, όσο και αν φανεί παράξενο, με ένα ιδιότυπο χιούμορ, και δίνουν μια άλλη διάσταση και στα κείμενα ταξιδιών γενικά, αλλά και στο πεζογραφικό έργο του Νίκου Μπακόλα. Η έκδοση, από την ομάδα των «Χειρογράφων», είναι φροντισμένη και καλαίσθητη, άξιο δείγμα των πολλών δυνατοτήτων και επιδόσεων της Θεσσαλονίκης και στον τομέα αυτόν.